

תכנית אב לפיתוח בר קיימא במועצות האזוריות

שיח עמיתים 8- ישום והטמעה

מועצה אזורית שפיר – 22 לאוקטובר 2009

סיכום המפגש

כללי

שיח עמיתים זה שונה ממפגשי השיח הקודמים. השיח יועד לאפשר דיון משותף לחברי וועדת ההיגוי הבינמשרדית ולנציגי המועצות בכל הנוגע ל"יום שאחרי" סיום הכנתה של התוכנית, הכרות עם הכלים הזמינים כיום ליישום הטמעה וכן חשיבה משותפת – איך לעבוד על מנת למנף את התוכנית ולהניע תהליכים להטמעתה ויישומה? לצורך זה הוצגו הכלים הזמינים, על ידי חברי וועדת ההיגוי הבינמשרדית, ונערכו דיונים אשר אפשרו להעלות רעיונות וכיוונים לדפוסי עבודה בשלב מרכזי זה של התהליך.

סיור

השיח נפתח בסיור היכרות עם המועצה המארחת – מועצה אזורית שפיר. במהלך הסיור הוצגו מספר דוגמאות לעשייה ייחודית של המועצה ושל האזור בתחום הקיימות. מעבר ליד מכינה **קדם צבאית לבנות**, מכינה יחידה מסוגה בארץ אשר מכינה בנות דתיות אשר רוצות לשרת בצבא. **עצירה בחורשת תמר** דוגמה לישוב המאמץ פינת חמד אשר נמצאת מחוץ לישוב ופתוחה לציבור הרחב. החורשה צמודה לבוסתן שהקים המושב- החורשה הוקמה בשיתוף המועצה, הישוב ורשות הניקוז. הישוב אחראי על ההשקיה של החורשה, רשות הניקוז תרמה את הסלעים והמועצה אחראית על הניקיון. המשך המסלול עבר **דרך פרויקט "שיר על הדרך"** - הצבת שלטים עם שירים לאורך הטיילות בין היישובים להעשרת האוכלוסייה הרבה שצועדת לאורך השבילים. מבט על **שביל היונה (שבילי אופניים)** אשר עובר בין שטחי המועצה ומושך קהל רוכבים רב. מעבר ליד הפרויקט **שלולית החורף** אשר נמצא בתהליכי פיתוח ראשוניים מתוך כוונה להפוך את השלולית לפארק ופינת חמד לטובת תושבי המועצה והציבור הרחב בכלל.

עצירה בתצפית – מזבלה משוקמת, דוגמא לשיקום מזבלה ופיתוחה לפינת חמד, מקום מפגש ונקודת פתיחה לטיולי אופניים באזור לרווחת הציבור. נקודת התצפית משקיפה על המועצה

וסביבתה, התצפית הינה מזבלה משוקמת. האורחים קיבלו הסבר מפי ראש המועצה אשר אברג'ל על הסביבה ועל תוכניות הפיתוח הקרובות המתוכננות לתצפית- פיתוח נוף, שתילת צמחיה והקמת פינות ישיבה. בדרך חזרה לאולם עברו דרך **שכונת הקרווילות** בכניסה למושב שפיר- המאכלסת מפוני חבל עזה, כדוגמה לאחד מהאתגרים והעומסים עימם המועצה מתמודדת.

סבב היכרות ועדכון

שפיר – נמצאת בשלבים אחרונים בתוכנית. גובשו כרטיסי פרויקטים וחלקם מתכוננת המועצה ליישם כבר בזמן הקרוב. את פעילות המועצה הציג ראש המועצה **אשר אברג'ל**.
הוצגה מצגת.

מנשה – סיימו את התוכנית הנוכחית כמסמך מנחה ועכשיו מקדמים תוכנית אב כוללת בראי הקיימות

יואב – קשורים בארבע נושאים: 1. עצירת תהליך הביוספרה על רקע הפעילות החקלאית 2. שיתוף פעולה עם מטה יהודה 3. אתר מורשת עולמית עם מועצות יואב יהודה ולכיש. 4. יישומים תיירותיים מעשיים.

מגידו – תהליכי יישום והטמעה של עקרונות התוכנית הביוספרית. מרחיבים את מעורבות כלל יחידות המועצה תוך דגש על הסדרת המבנה הארגוני המאפשר יישום והטמעה בכל הדרגים.
חוף השרון – בוחנים משמעויות כניסת המועצה לתהליך.

אשכול – נמצאים בפעילות לשיקום נחל הבשור ודרך הבשמים הכולל רצועת נחל ושמורת טבע בשילוב פעילות חקלאית. המועצה השלימה תוכנית אב בראי הקיימות ונכנסת לתהליך הכנה של תוכנית מתאר אשר גם היא תיישם עקרונות הפיתוח המקיים. מקדמת גם תוכנית תיירות, תוכנית יזמות כפרית, שיקום מחצבות ותוכנית מבנים חקלאיים.
נחל חברון – נדרש איגום משאבים ופעילות בטיפול בנושאי הזיהום.

משגב – החל משנת 2007 בתהליכי יישום והטמעה. דגש על חינוך ומנהיגות מקומית. במסגרת הטיפול בפסולת הצלחות לצד אתגרים, הושגה מעורבת תושבים להפרדת פסולת במקור לזרמים שיש להם פתרונות קצה (נייר, קרטון, אורגאני, בתכנון גם מתכת) ועל ידי כך הושג יעד של 40% צמצום פסולת. קיימת בעיית פינוי פלסטיק.

מעלה יוסף – נמצאים בתחילת התהליך, נושא רפורמת הלולים ישולב במסגרת התוכנית.
זמר – בשלבי סיום, גובשו החזון, מטרות ומדיניות וכן 2 פרויקטי דגל – שביל חוצה זמר וטיפול חורשה ביישוב.

לב השרון – בשלבי סיום, הטמעה של כמחצית מהנושאים תוך כדי תכנון

גולן – קודמו תוכנית מט"שים ותוכנית לפסולת אורגנית. כיום מקודמת תוכנית בנושא חינוך לקיימות, ומגוייסים ראשי המחלקות לתהליך. מקודמים 5 יישובים ירוקים על ידי וועדה אד-הוק המלווה את התהליך. בשלב זה נבחנת האפשרות לקדם תוכנית אב כוללת.

עמק חפר - הוחלט לשים דגש בארבעה נושאים מתוך 15 שנידונו במסגרת התוכנית הכוללת: תשתיות, חקלאות, קהילה, מיחזור

ברנר – בשלבי סיום התוכנית. קיימת טיוטת חזון ויעדים. החינוך הינו מרכיב חשוב במסגרת התוכנית וקיים שילוב בין הקהילה לבין ערכי הטבע והשטחים הפתוחים. אחד התוצרים הינו הקמת בי"ס חדש בעל תקן ירוק.

גזר – יישום ערכי הקיימות ללא תוכנית בתחומי הנקיון והחינוך. נמצאים בתחילת הדרך להכנת התוכנית

רמת נגב – בשלבי בחירת היועצים, יישום הקיים כיום בנושאי חינוך סביבתי, מחזור, טיפול במפגעים ועוד יורחבו במסגרת התוכנית.

ערבה תיכונה – התוכנית מתקדמת, הסתיים סקר ואפיון

חנן ארז – בירך את המשתתפים וציין מגמת התרחבות והעמקת תהליך קידום תכניות אב לפיתוח בר קיימא במועצות האזוריות. התהליך מחייב הרחבת שותפויות חוצי גבולות מוניציפאליים והמעגלים אשר הולכים ומתרחבים מעידים כי הנושא תופס תאוצה וכיוונים חדשים. כמו כן הדגיש כי התהליך דורש פיתוח איסורים ומגבלות על מנת להבטיח שימור וקיום לדורות הבאים תוך הקטנת דריסת הרגל האנושית.

הצגה בפני הפורום הכולל

"ישום והטמעה- מהלך מתמשך"- פתיח לדיון, דר' רונית דוידוביץ – מרטון-

מצורפת מצגת

פיתוח הכפר- הציגה: חגית ברנר - משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

קישור לאתר הנהלים של משרד החקלאות: [תכנית פיתוח הכפר 2009](#)

חולקה חוברת הנהלים, כל המעוניין בחוברת זו יכול לפנות אל חגית – הרשות לתכנון:

hagitbr@moag.gov.il

שטחים פתוחים- הציגו: מנחם זלוצקי - המשרד להגנת הסביבה, יואב שגיא - מכון דש"א, טלי

כפיר- רשות הניקוז מרחב שקמה.

מצורפות מצגות.

"יריד כלים לישום והטמעה" דיון

חלוקה לקבוצות בריכוז והשתתפות חברי וועדת ההיגוי הבינמשרדית. בכל קבוצה לקחו חלק פעיל ראש/ נציגי מועצות. בכל שולחן הוצגו הכלים ליישום והטמעה של הנושאים שהשונים ונערך דיון על הבעיות, הקשרים והפתרונות שמשרדי הממשלה והגופים השונים יכולים להעניק לרשויות.

תערוכה כלים ליישום

תערוכה בנושא המפגש התקיימה בחלל המפגש ובמסגרתה הוצגו חומרים ע"י משרדי ממשלה, קק"ל, מרכז דשא, מועצות שונות וגורמים שונים. הוצגו חומרים העוסקים בנושא יישום והטמעה כגון כלים לסייע למועצות בתהליך יישום והטמעת התוכנית, וכמו כן הוצגו תוצאות התוכנית במועצות שונות.

ניתן לעיין בכל המצגות אשר הוצגו במפגש באתר האינטרנט של המרכז
 לקיימות מקומית: www.kayamut.org.il/local

רשמו: ליאור עוז, שלומי עמיר – ד.מ.ר תכנון ופיתוח ערים ואזורים בע"מ